

DE STER.

Half-Maandelijksch Tijdschrift van de
Heiligen der laatste dagen.

(Opgericht in 1896.)

Wees niet te snel met uwen mond, en uw hart haaste niet een woord voort te brengen voor Gods aangezicht; want God is in den hemel, en gij zijt op de aarde; daarom laat uwe woorden weinig zijn. Prediker.

No. 21

1 November 1913.

18e Jaargang.

DE VOORUITGANG VAN HET EVANGELIE IN DE NEDERLANDSCHE ZENDING.

Redevoering, uitgesproken in den Salt-Lake-Tabernakel op Zondag 24 Aug. 1913 door Ouderling Roscoe W. Eardly, ex-president van de Ned. Belgische zending.

Mijn waarde broeders, zusters en vrienden. Het is voor mij een waar genoegen om met u in dezen achtermiddag alhier aanwezig te zijn, en te meer is het dat met het oog op het feit, dat ik van uit uw midden voor bijna twee jaren weg ben geweest, dienstdoende in een van onze zendingsvelden in den vreemde. Ik heb mij verheugd gevoeld eens weer te mogen luisteren naar de overschoone zangen van Zion in de Engelsche taal, voortgebracht door ons tabernakelkoor, en ik ben bekoord geworden door de eveneens overschoone muziek, teweeggebracht door ons groot orgel. Ik geloof dat dit orgel evenveel doet om onze stad, onzen staat en ons volk bekend te maken, dan eenig ander ding wat wij in ons midden bezitten. Ik herinner mij dat ik verleden zomer een reisje maakte in het noordelijke deel van Holland, op een van de groote passagierbooten in een van de Noord-Nederlandsche kanalen, en dit was wel de allerlaatste plaats in heel het land, waar men verwachten kon te hooren spreken over het „Mormoonsche” orgel, en toch, het was daar dat ik een heer ontmoette, de, nadat ik hem had verteld wie ik was, zeide: „Welzoo! Ik ben in Salt-Lake-City geweest, en heb daar naar dat groote orgel geluisterd, en van al de plaatsen waar ik geweest ben in de wereld heb ik te Salt-Lake-City op het tabernakelplein de beste behandeling gehad, die ik ooit in mijn leven heb ondervonden.” Hij zeide verder: „U moet weten, ik heb heel de Vereenigde Staten doorgereisd, ik ben geweest in Italië, in Frankrijk en Zwitserland, alsmede in Duitschland, maar op het tabernakelplein in Salt Lake-City daar vond ik de eenige plaats, waar men weigerde een fooi aan te nemen.” (Gelach.) „De jonge dame” zei hij, „die ons door deze gebouwen leidde, en ons zeer vriendelijk behandelde, ons sommige beginselen van uw geloof

verklarende, toen ik haar een fooi aanbood, strekte hare hand afwerend uit, en zei vriendelijk en met een glimlach op haar gelaat: „Het is ons niet toegestaan hier fooien aan te nemen.”

Welnu, zooals ik zeide, ik gevoel mij verblijd hier weer terug te zijn, en te kunnen luisteren naar dit groote orgel en naar dit prachtige koor.

Wij zijn hier in dezen middag te zamen gekomen met het oogmerk om den Heer te dienen, om in het geloof wat wij aangenomen hebben, opgebouwd te worden, en tevens om iets te hooren van die bijzondere godsdienst, waarvan wij reeds veel gehoord hebben, maar waarmede wij voorheen allicht nimmer in persoonlijke aanraking zijn gekomen. Ik vertrouw echter dat wat ook de beweegreden mag zijn geweest, die ons hier tezamen heeft gebracht dezen namiddag, wát ook de zaak mag zijn geweest, die ons heeft aangespoord om in deze groote vergadering aanwezig te zijn, dat de wenschen en de verlangens van onze harten door den Heer in rechtvaardigheid mogen worden aangenomen, en tot dit einde vraag ik u uwe aandacht mij te willen schenken, alsmede uw geloof en uwe gebeden, gedurende de enkele oogenblikken dat ik het woord tot u zal richten.

Het evangelie van Jezus Christus is zóó groot en zóó ruim als het heelal is. Een van de vroegere dichters van de Heiligen der Laatste Dagen zeide van de waarheid dat zij de totale som was van het bestaan, dat is: waarheid is datgene wat bestaat; en als wij deze ruime opvatting inderdaad op de waarheid toepassen, en dan tevens beseffen dat het evangelie van Jezus Christus de waarheid is, dan kan inderdaad elk onderwerp bij eene gelegenheid als deze worden uitgekoren, zoo het namelijk slechts het menschelijk hart raakt, of in het belang is van het menschdom.

Zooals u verteld is geworden, heb ik voor den tijd van bijna twee jaren gepresideerd over de Nederlandsch-Belgische Zending van de Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen, en voor enkele oogenblikken zal het daarom niet ongeschikt worden geacht, alsmede niet onbelangrijk, als ik u enkele dingen ga vertellen van dat merkwaardige volk in dat belangrijke land, en iets aangaande ons werk als zendingen onder hen. Het koninkrijk der Nederlanden is niet een groot vorstendom als wij het bij vierkante mijlen gaan rekenen. Het is niet groot wanneer wij letten op militaire sterkte en macht om de eischen en de wenschen van eene natie als 't ware te dwingen. Het koninkrijk der Nederlanden is in omvang enkel slechts een zevende van de grootte van onze eigene staat Utah, beslaande ongeveer 13.000 vierkante mijlen. Tusschen de vijf en zes millioen menschen wonen daar. Zooals u bekend is, is het nominale hoofd van die natie eene koningin; maar in werkelijkheid wordt het land geregeerd

door de twee kamers van het parlement, — de tweede kamer, samengesteld uit 100 vertegenwoordigers van uit het volk en direct door het volk gekozen, en de eerste kamer, samengesteld uit 50 magistraatsleden.

In natuurlijke bronnen is Holland niet rijk zooals onze eigene staat.

Het schijnt mij toe sedert ik in den vreemde heb gereisd, en andere landen heb gezien en andere volkeren heb ontmoet, dat toen God dit land schiep, waarin wij nu wonen, Hij alles daarin gaf wat bij kon brengen tot het gemak, of wat de weelde van den mensch konde vermeerderen. Wij hebben als het ware bergen bestaande uit goud, zilver en koper, lood en ijzer. De ingewanden der aarde zijn met kolen gevuld. Wij hebben het groote Zoutmeer, en bergen almede gemaakt van zout. Onze valleien zijn rijk, en als wij ze behoorlijk cultiveeren en besproeien, dan brengen zij overvloedige oogsten voort. In het land echter, waarin ik heb gewerkt, worden deze natuurlijke bronnen niet gevonden. Holland is datgene wat het vandaag is, geworden door het stoere geslacht van menschen wat dat er van gemaakt heeft. In werkelijkheid heeft dit volk tot de zee gezegd, „tot dusver zult gij gaan en niet verder.” Hunne dijken hebben zij gebouwd om hunne huizen te beschermen. De moerassen hebben zij gedraineerd, en in sommige gevallen hebben zij het water uit de meren gepompt en het in den oceaen laten vloeien, opdat het volk zich van huizen zoude kunnen voorzien, en in deze alzoo gestichte tehuizen zijn zij een gelukkig en voldaan volk. Zoo wanneer ik het land doorreisde, heb ik het meerendeels beschouwd als één groote weide, beplekt hier met een stad en daar met een uniek dorp; het volk echter, omreden hunnen ijver, industrie en volharding, is er in geslaagd om Holland te maken, zooals ik zeide, wel niet tot een van de grootste, noch een van de grootsche, waar toch een van de meest belangrijkste landen van Europa, en, allicht van heel de wereld, Terloops is het waardig opgemerkt te worden dat dit jaar het Hollandsche volk het 100-jarig bestaan viert van onafgebroken vrede. Een eeuw is voorbijgegaan sedert het noodig scheen om ten strijde te trekken en hunne naasten te verslaan; en het resultaat van deze periode van vrede is op te merken in al de steden en dorpen en door heel het land. Ik kan u getuigen dat het volk, betrekkelijk sprekende, een welgesteld volk is. Over het geheel genomen zijn zij beter af in wereldsche goederen dan de Duitschers, Franschen of Belgen, en benevens dat zij deze stoffelijke dingen hebben verkregen, zijn zij gelukkig, vredelievend en voldaan, en dezen geest van vrede is overal in den lande waar te nemen, en het is onmogelijk om twee jaren of allicht korter nog, onder hen te verblijven en niet den goeden invloed te gevoelen die als een resultaat komt van den vrede.

De industrieën van Holland bestaan hoofdzakelijk in zuivelbereiding, ruilhandel, fabriekswezen, en doorvoer van goederen. De stad Rotterdam in Holland heeft zich in aantal inwoners in twaalf jaren tijds vermeerderd van drie tot vijf maal honderd-duizend, en hoofdzakelijk heeft die vermeerdering zijn ontstaan te danken aan de scheepvaartbelangen, en thans houdt Rotterdam als het ware de sleutel van heel westelijk Europa. In 1912 overtrof het aantal tonnen inhouds, verhandeld in de havens van Rotterdam, verreweg dat van de havens van Antwerpen, welke stad voordien de voornaamste havenplaats was van westelijk Europa. Deze stoere Hollanders zijn thans nog bezig een haven te bouwen die veel grooter wordt en veel meer inhoud zal kunnen bevatten dan enige voor dien door hen gebouwd. Zooveel wat betreft het land en het volk, en thans iets aangaande ons werk aldaar.

De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen heeft zestig zendelingen arbeidende in de Nederlandsche zending. Deze zestig zendelingen zijn verspreid over drie en twintig steden; en van uit deze drie en twintig hoofdkwartieren bewerken zij de dorpen en de plaatsjes gelegen verder in het binnenland, het volk met het „Mormonisme” bekend makende, of met andere woorden, met het Evangelie van Christus, zooals dat evangelie geloofd wordt en geleerd door de Heiligen. Om u een idee te geven van hetgeen wat volbracht is, wil ik mededeelen dat gedurende de een en twintig maanden, eindigende den 30en Juni 1913, deze 60 zendelingen 220.000 families bezochten, en bij deze 220.000 families verspreidden zij 700.000 tractaten, verkochten 185.000 boeken en brochures, terwijl hen de gelegenheid geboden werd om met 75.000 hunner te spreken, en hen iets te vertellen van ons geloof. Voorts hielden zij ongeveer 7.000 vergaderingen; en over het algemeen zijn onze vergaderingen in dat land zeer goed bezocht. Het is heelemaal niet ongewoon om zoo om en de bij 300 menschen aanwezig te hebben. Dit gebeurt elke week, en zeer dikwijls hebben we zes of zevenhonderd. Ik heb de tijd gezien in Rotterdam dat ongeveer 1.500 menschen kwamen om te luisteren en te hooren wat wij aangaande het „Mormonisme” te zeggen hadden.

Met betrekking tot deze ouderlingen, deze zendelingen welke in Holland werkende zijn, wensch ik te zeggen dat al haast zonder uitzondering, zij allen jonge mannen zijn, — knapen zouden we haast zeggen, ter nauwernood de kinderschoenen ontwassen. De meesten hunner zijn slechts 21, 22 en 23 jaar oud, en ten opzichte van hen durf ik te beweren, dat ge de wereld over zoudt kunnen reizen en geen groep van jonge mannen zoudt kunnen vinden die reiner en nobeler zijn dan de jonge zendelingen werkende in de Nederlandsche zending, alsmede natuurlijk hen die werkzaam zijn in al de andere

zendingen van de Kerk; en dit wel omreden de jongelingen en mannen, gekozen om in de verschillende zendingsvelden uit te gaan, ware mannen zijn, wiens persoonlijk gedrag over het algemeen boven alle aanspraak verheven is.

In onze zending aldaar zijn vele van de vertakkingen zoo goed als volkomen georganiseerd. Wij hebben sommige uitstekende Zondagsscholen, goede Zuster-vergaderingen, sommige belangrijke theologische klassen, en enkele zeer uitstekend gedirigeerde zangkoren. Kort en tijd geleden wijdde een van de groote dagbladen van Amsterdam twee zeer lange artikelen om eene poging aan te wenden het raadsel van het „Mormonisme” in Holland te verklaren. Men erkende het feit dat door ons heel wat vooruitgang in het land werd gemaakt. Eveneens erkende men dat velen van hun volk beter begonnen ingelicht te worden omtrent de beweegredenen voor het aanwezig zijn van de Mormoonsche zendingen onder hen, en zij — op hunne wijze natuurlijk — poogden ons succes in Nederland te verklaren. Een der redenen die door deze dagbladen gegeven werd met betrekking tot ons succes was, dat er in onze vergaderingen uitstekend gezongen werd, en dat onze liederen zeer aantrekkelijk waren. Het mag u allicht interesseeren dat de meeste van de liederen die wij zingen aldaar, vertalingen zijn van de goede oude wijzen die wij hier in Zion uit onze liederenboeken zingen; tevens dat zij uitstekend vertaald zijn, en natuurlijk wordt dezelfde zangwijze gebruikt als die wij hier hebben. In Rotterdam valt het bovendien zeer dikwijls voor dat het zangkoor aldaar, bestaande uit ruim zestig leden, onze liederen onvertaald zingt, en ik gevoel mij tamelijk zeker, dat zoo wanneer Prof. Stephens (leider van het Tabernakel-koor te Salt Lake) op zekeren avond stil de Rotterdamsche vergadering binnenkwam, sommige van de oude gezangen zoude herkennen waarmede hij zoo goed bekend is, dewijl hij ze zelve geschreven heeft, en die onze harten alhier eveneens bij zoo vele gelegenheden met vreugde heeft vervuld. Deze gezangen worden ook daar gezongen, somtijds zooals gezegd, in de Engelsche taal, en ook bij het volk van die natie worden ze ten eerste op prijs gesteld, niet alleen door de leden der Kerk, maar evenzoo door de honderden en honderden van vrienden.

Indien ge mij vragen zoudt wat succes we gehad hebben in onze zendingspogingen, dan zou ik ten antwoord geven dat de resultaten van ons werk daar, in één opzicht al haast dezelfde zijn als de resultaten van het werk van Christus en de apostelen in aloude tijden. Ge weet dat er alstoen verschillende klassen van menschen waren die luisterden naar de boodschap, en hoe zij belang toonden in het werk. In zeer algemeene trekken sprekende, kunnen we deze klassen in vieren indeelen. Ten eerste was er die soort van menschen

die luisterden naar het woord, en Zijne, — Christus' — getuigenis geloofden en aannamen, en de beginselen die Hij verkondigde aanvaardden. Zij natuurlijk, werden Zijne discipelen en volgelingen. En zoo zijn er ook in Holland menschen, die naar onze getuigenis luisteren, onze getuigenis gelooven, en die in nederigheid des harten de wateren des doops ingaan en met den Heer een verbond sluiten dat zij Christus willen volgen, dewijl die namelijk in al de waarheid leidt door den Heiligen Geest. Dan is daar een tweede soort van menschen, die het woord gehoord hebbende, niet ten volle overtuigd zijn in hunne harten dat de woorden die hen gepredikt zijn, de waarheid bevat; toch echter zijn zij oprecht en eerlijk en gewillig om deze nieuwe leerstelling zijn tijd te geven, en in den tusschentijd vriendschap te sluiten met hen die deze leer verkondigden. En alzoo hebben wij daar in dat land honderden van menschen die onze vrienden zijn, sommigen van deze vrienden zijn onder de voornaamste klasse en behooren tot de meest beschaafden van de natie. Ik breng mij thans van deze laatsten een in herinnering, waarin ook u mogelijk belang zult stellen. Hij is een man die voor een tijdvak van omstreeks vijf en twintig jaar aan het hoofd heeft gestaan van een van de grootste hoogeschoolen. Deze heer maakte een zeer algeheele studie van onzen godsdienst. Alles wat wij in het Hollandsch hebben uitgegeven heeft hij gelezen, met inbegrip van de Paarl van Groote Waarde, het Boek van Mormon, en de Leer en Verbonden. Nadat hij de Leer en Verbonden had bestudeerd, beleed hij ons vrij en frank dat het het schoonste boek was wat hij ooit in zijn leven had bestudeerd.

Dan is daar een derde klasse, zij namelijk, die, nadat zij het woord gehoord hebben, beginnen te vreezen dat dit woord onder hunne vrienden ingang mag vinden, en hen van het geloof, wat zij op dat oogenblik omhelzen, weg mag voeren. Ge weet dat er in de dagen van Christus eveneens een dergelijk soort menschen bestond, onder wien was Kajafas, de hoogepriester, die zichzelf beschouwde als speciaal aangesteld te zijn om het geloof der vaderen te bewaren, niet beseffende allicht, — of zoo wanneer hij het wel besepte, dan toch niet moedig genoeg om te erkennen en toe te stemmen — dat namelijk de oude Joden ver van het geloof der vaderen waren afgedwaald. En zoo zijn ook daar eveneens thans zulke menschen, evenals Kajafas, welke het als hunne bijzondere verplichting beschouwen, alsmede hun voorrecht, om het geloof van hunne vaderen te bewaren en dientengevolge alles bezig zijn te doen om ons werk tegen te werken, en zoo ze het noodig oordeelen, laten ze zich niet weerhouden ons te lasteren.

(Wordt vervolgd.)

VERPLAATST.

De navolgende ouderlingen zijn als volgt verplaatst:

Wm. Richardson van de Antwerpsche naar de Groninger, Chas. S. Clark van de Groninger naar de Antwerpsche, Keith R. Jensen van de Arnheemsche naar de Groninger, Niko Teerlink van de Groninger naar de Arnheemsche, Ambrose Hanchett van de Arnheemsche naar de Amsterdamsche, en A. C. Smith van de Amsterdamsche naar de Arnheemsche conferentie.

BRIEVEN UIT ZOUTMEERSTAD.

„Goeden morgen! Kom eens hier en ga in het licht staan. Zie je er goed genoeg uit om een vertegenwoordiger van Hare Majesteit Koningin Wilhelmina te ontmoeten?”

Met die woorden werd dezer dagen een Salt-Lake-Hollander begroet, toen hij zich 'smorgens op zijn werk vertoonde. En het was geen grapmakerij! Bedoelde vertegenwoordiger bleek te zijn de heer G. B. Dussel, Directeur van den Landbouw in de kolonie Curaçao, Neêrlands West-Indië. Hierheen gekomen voor het bestudeeren van het dry-farmingstelsel in de eerste plaats, doet hij tegelijkertijd onderzoek naar den toestand van H. M. Koningin Wilhelmina's onderdanen en oud-onderdanen in deze gewesten. Het was juist de dag van de wekelijksche Hollandsche godsdienstige bijeenkomst. Geen beter gelegenheid om een goed aantal landgenooten te ontmoeten! En de heer Dussel vereerde de vergadering met zijne aanwezigheid.

De sprekers in de samenkomst waren Ouderlingen Nic. G. Smith en Le Grand Richards, pas geroepen zendelingen, respectievelijk naar Zuid-Afrika en Holland. De bezoekende gezant sprak liever niet in een godsdienstig bijeen-zijn, waarom dit gesloten werd. Alle aanwezigen, ongeveer 200, hernamen hunne plaatsen evenwel terstond weer, waarop de heer Dussel de volgende welsprekende rede hield.

Toespraak van den heer Dussel.

„*Ladies and Gentlemen*: Het was mij een groot genoegen met Uw land kennis te hebben mogen maken.

Door het Gouvernement van Curaçao gezonden voor de bestudeering van het dryfarmingsysteem in Amerika, meende ik het best te doen met te reizen naar Utah, de bakermat van dat systeem. En tot mijn vreugde kan ik zeggen, dat ik ter rechter plaatse ben gekomen. Ik heb in den tijd dien ik in Utah mocht doorbrengen, veel geleerd en veel gezien, dat mij te pas zal komen voor mijn werk in Neerlands oude West-Indische kolonie Curaçao.

Met belangstelling en verbazing heb ik aanschouwd het wonder door Utah's bevolking verricht, de herschepping van woestijnen in vruchtbare en lachende landouwen. Uw schoone steden en dorpen toonen klaar de groote welvaart die er heerscht in Uw land.

Voor de eerste maal in mijn leven mocht ik ook kennis maken met U, volgers van de zoo dikwijls en zoo hoogst onverdiend, gesmade religie, waarvan de moraal — Uw leven en werken getuigen ervan — zoo hoog verheven is boven alle smaad en verdachtmaking.

Een streelende gewaarwording was het mij, kennis te mogen maken met zoo vele Oud-Hollanders en mannen, die in Uw en mijn Moederland zijn geweest, en met groot genoegen vernam ik van de welvaart die er onder U heerscht.

Dezen avond, in Uw midden doorgebracht, zal ik uimmer vergeten. Ik dank U voor de groote mate van vriendelijkheid, waarmede ik hier, vreemdeling in een groot vreemd land, ben ontvangen. Als ik weder van hier ga, zal het zijn met de beste herinneringen aan Utah en in 't bijzonder aan U, Hollandsche volgelingen van de Leer van Mormon, die hier een nieuw leven zijt ingetreden, zoowel op maatschappelijk als zedelijk gebied.

Moge het Uwe Hollandsche Kolonie welgaan tot in lengte van dagen!" (Applaus.)

Kweekt de „Mormoonsche" Kerk het voor-de-vuist spreken aan, het beantwoorden van niet-godsdienstige toespraken als de bovenstaande, komt zelden voor, althans onder Utah's Hollandsche bevolking. Maar Ouderling W. J. de Brij bleek voor zijn taak berekend. In vloeiende taal werd den heer Dussel verzekerd hoezeer zijn bezoek en waardeerende woorden op prijs gesteld werden. Niets zien de Heiligen der Laatste Dagen liever dan onbevooroordeelde waarneming.

Toen volgde een tooneeltje, het penseel van een schilder waardig! In enkele minuten was de regeeringsgezant omstuwde van zijn landgenooten, die kennis met hem maakten en met stralende gezichten verzekerden, dat zij wel-is-waar nog wel van hun geboortegrond hielden, maar toch zich uitstekend tehuis gevoelden in de toppen der bergen. Hebben de ouders van dagen moeite met het Engelsch, over het algemeen gesproken gaat het allen hier best, wat het maatschappelijke aangaat — en wat het geestelijke betreft, zou men natuurlijk met geen land ter wereld willen ruilen, want juist dáárvoor emigreeren de ware geloovers naar het moderne Zion.

De heer Dussel blijft nog eenigen tijd in Utah, van plaats tot plaats trekkende, en het kan zijn dat hij den vierden October a.s. nog hier is, in welk geval hij de Reunie van Utah-Hollanders met zijne aanwezigheid denkt te vereeren.

DE STER.

Nederlandsch Orgaan van de Heiligen der Laatste Dagen.

Redactie :
T C. HAIR.

Assistent :
B. TIEMERSMA

GELUK EN TEVREDENHEID.

Evenals de volmaking, waarover we een vorig maal schreven, is ook het geluk slechts betrekkelijk. Geluk en zaligheid hangen ten nauwste met elkander samen. Zoo het geluk dáár gezocht wordt waar het alleen is te vinden, dan zou men van het geluk reeds kunnen zeggen, dat het zelve de zaligheid is. Hoe grooter het geluk wordt, wat wij in onze levens invlechten, hoe grooter de zaligheid is. Niet de zaligheid, die wij pas later zullen ontvangen, als namelijk dit leven gedaan is, maar die zaligheid die zich reeds hier openbaart, en die niet op de vergelding in de eeuwigheid behoeft te wachten.

Wáár geluk nu wordt enkel gevonden daar, waar alle plichten in werkelijkheid worden begrepen en nageleefd. Voor de Heiligen der Laatste Dagen staat de standaard van het geluk het hoogste, en is bijgevolg die ook het moeilijkste te bereiken. De ware Heilige heeft zich voorgenomen, ja in werkelijkheid zich met God verbonden om Zijne geboden te bewaren. De geboden namelijk, die hem door God zijn medegedeeld geworden, en waarvan hij de overtuiging heeft erlangd, dat die alleen mede kunnen werken tot opbouw van zijn levensgeluk. Hoe grooter en hoe hooger nu die geboden zijn, hoe meer omvattend het geluk en tevens de zaligheid is. De geboden zijn allen aangelegd om het karakter te verbeteren. Wij spreken in een van onze geloofsartikelen van een practische godsdienst, en leggen den nadruk er op, dat onze godsdienst zich niet alleen bepaalt tot de dingen van het geestelijke leven, maar dat ware menschenlijke dingen een groot onderdeel vormen van de voorschriften van het evangelie. Die menschen nu te dienen, en door die menschen God, dat is het geheim van het geluk, het geheim der zaligheid, en het geheim van het evangelie. Gelukt ons dat, dan hebben wij een stevig fundament gelegd, het fundament waarlijk waarvan Christus zeide: dat het niet op een zandgrond was gebouwd, zoodat, wanneer de slagregen komen mag en de winden mogen waaien, het daarop opgetrokken gebouw niet zal vallen.

Al de vreugden en al de geneugten die immer tot ons mogen komen, moeten, zullen zij onvermengd geluk schenken en in geen enkel opzicht eenigen bitteren na- of bijmaak hebben, daarmede accoord kunnen gaan. Geluk en tevredenheid gaan

eveneens hand aan hand. Het geluk is niet te vinden in het bezitten van aardsche schatten, want al wordt ons vermogen ook nog zoo groot, al stapelen zich onze schatten ook op, en wij hebben niet het besef dat deze dingen door eerlijken arbeid en noeste vlijt verkregen zijn geworden, dan is ons geweten niet het geweten van een Heilige der Laatste Dagen, zoo we ons alsdan nog onverdeeld en onvermengd in het geluk ervan kunnen verheugen.

Ons nu, die ondernomen hebben om de eeuwige zaligheid te verwinnen, kan niets minder tevreden stellen dan het ten volle in toepassing brengen in onze levens van de wetten en voorschriften van God. Alleen dan kan er tevredenheid zijn, en tevredenheid geeft geluk, en een zekere mate van récht-schappen geluk is zaligheid, en de hoogste zaligheid is tevens de hoogste heerlijkheid, waarnaar de Heiligen van voorheen en van thans strevende waren en strevende zijn.

IN ONS EIGEN ZENDINGSVELD.

De leidende zendeling in Apeldoorn, Ouderling Franklin R. Lambert, schrijft ons het volgende:

Apeldoorn is een van de kleinste vertakkingen in Holland, maar niettegenstaande dat laat het de moed en de hoop niet zakken. Wij hebben vast en zeker geloof, dat ons aantal zich in de toekomst grootelijks zal vermeerderen. Wij hebben reeds heel veel bereikt met het verspreiden van onze lectuur en het houden van gesprekken. Met betrekking tot het verspreiden van onze propaganda-lectuur brengen we het volgende onder de aandacht van de lezers van ons tijdschrift. Gedurende de „Boek van Mormon-week” was aan een zeker aantal zusters elk een boek van Mormon gegeven om dat te trachten te verkoopen. Reeds den eersten dag kwamen drie der zusters terug om meerdere exemplaren te vragen, wijl ze de hunnen reeds verkocht hadden. Niet alleen voorzagen ze verder hunne vrienden van dit werk, maar ook tal van vreemdelingen werden aangezocht een zoodanig 30 cents exemplaar te koopen. Een der zusters had het genoeg direct bij de eerste deur waar ze aanbelde eene uitnoodiging te ontvangen om binnen te komen en een en ander nader te verklaren, waaraan natuurlijk gewillig en met graagte werd voldaan. Drie onderscheiden families waren hier tezamen en van elk hunner ontving ze nadien uitnoodiging om terug te komen en meer aangaande deze voor hun zoo vreemde godsdienst te komen vertellen. 't Gevolg ervan was, dat een zeker aantal menschen geïnteresseerd geraakte in de beginselen door ons verkondigd, en er alle hoop bestaat een of meer hiervan tot de kudde van Christus in te kunnen lijven. De andere zusters hadden soortgelijke ondervindingen, en elk hunner deed voor zich-

zelve de ervaring op, dat ze iets hadden gedaan ten gunste van Gods werk, en hunne medemenschen hadden gediend. Gezamentlijk werden door deze drie vrouwelijke leden elf exemplaren van het Boek van Mormon verkocht. Ik gevoel mij overtuigd, dat door een groot aantal leden in Holland niet wordt beseft van welk nut de lokale leden eveneens kunnen zijn in het medehelpen van de zendelingen om het woord van God te verspreiden. Hoeveel zou niet elkeen in staat zijn te kunnen doen, wanneer allen hunne beste pogingen aan zouden wenden om het evangelie mede te prediken door woord en daad. Wij hebben een goed begin, en laat ons nu allen voortgaan in de voortzetting van het goede en groote werk des Heeren.

ONTSLAGEN.

Van zijne werkzaamheden als zending is eervol ontslagen, Ouderling O. M. Calder. Broeder Calder kwam aan op 16 Augustus 1911, en werd aangewezen om in de Rotterdamsche conferentie te werken. Op 18 September echter werd hij reeds overgeplaatst naar Zutphen, behoorende tot de Arnhemsche conferentie. Vandaar werd hij op 31 October van 't zelfde jaar naar Groningen gezonden om aldaar zijne werkzaamheden verder voort te zetten. Op den eersten April 1912 vertrok hij van Harlingen, de gemeente in de Groninger hoofd-afdeeling, alwaar hij geplaatst was, naar Utrecht in de Amsterdamsche conferentie, alwaar hij bleef tot 10 September. Van Utrecht werd hij overgeplaatst naar Middelburg, toen ter tijd nog ingelijfd bij de Rotterdamsche conferentie. Nogmaals werd hij verplaatst op 30 Mei 1913, naar Amsterdam II, terwijl hij het laatste gedeelte van zijne zending te Haarlem heeft doorgebracht.

Ofschoon de officieele tijd van Ouderling Calder nog niet voorbij was, zag men zich genoodzaakt hem om gezondheidsredenen reeds thans te ontslaan. Dit vroegtijdig ontslag is ten zeerste te betreuren voor de zending, aangezien broeder Calder zich als een uitnemend zending heeft doen kennen.

OVERLEDEN.

Op 8 September is te Salt Lake City in Utah, overleden Zuster Antonia Meibos, geb. Renes. Zuster Meibos werd geboren op 22 Augustus 1857 te Amsterdam. Ze was de weduwe van Klaas Meibos, onlangs overleden, en aangehaald in „Brieven uit Zoutmeerstad." Een ongeluk, het overreden worden door een automobiël, maakte een einde aan haar leven.

Eveneens overleed in Salt Lake City op 10 Juli 1913, zuster Maria Dee, echtgenoot van Pieter Dee Sr. Zuster Dee was geboren te Vorden in Gelderland, op 12 Mei 1855.

„HIJ ZAL VERGAAN”!
(II. Nephi 10 : 14.)

Aanteekening: Deze berijmde voordracht, meermalen in Salt Lake City ten gehoor gegeven, behandelt geen nieuw onderwerp voor de STER. In jaargang 1901, blz. 276 e.v. verscheen reeds een opstel onder den titel: „Hij zal omkomen”, naar welk artikel de lezer, die meer bijzonderheden wensch, verwezen wordt. Daar velen echter niet in het bezit zijn van de oude STER-jaargangen, zijn de volgende opmerkingen allicht niet ondienstig. Het „enkele rijk”, in vers 2 bedoeld, is het keizerrijk Brazilië, opgericht vóórdat het Boek van Mormon gepubliceerd werd. Dit was derhalve niet „tegen God”, want „geen wet, geen overtreding”. Maar zelfs dat keizerrijk heeft plaats gemaakt voor een republiek. De waarheidsbode in vers 4, is ouderling John Taylor, later President der Kerk. Tot besluit een woordje over de slotregels van het laatste vers: „’t Brengt geloovers nader tot den Hemelvader dan elk ander werk!” Daarin ligt geene minachting voor den Bijbel. Het Boek van Mormon heeft op den Bijbel voor, dat het niet zoo vaak vertaald en derhalve rauwkeuriger is. Dat het Boek van Mormon **niet in de plaats van**, maar **naast** den Bijbel gebruikt wordt door de Heiligen der Laatste Dagen, wordt gelukkig beter begrepen. De verklaring, dat men, door de Boek van Mormon-voorschriften op te volgen, nader tot God zal komen, dan mogelijk is door eenig ander boek, is geen losse bewering van den rijmer, maar berust op een gezaghebbende uitspraak van den profee Joseph Smith. Zie *History of the Church* Vol 4, p. 461.

In 't „Hout van Jozef” kan men lezen
Dat op het Westlijk vasteland
Geen koninkrijk zal kunnen wezen,
In strijd met 's Heeren woord geplant:
„Ik, de Heer der heeren,
Zal dit land regeeren,
Zelf als koning staan;
Zoo 'k een vorst gedooge,
Dien niet Ik verhooge!
Hij zal wis vergaan!”

Een enkel rijk is er vóór dezen
En eer Cumorah's document
In 't licht verschenen is, verzezen;
Doch 't liep ook sedert weer ten end.
Maar wie 't overdenken,
Ernstige aandacht schenken,
Vinden één geval,
Dat hun de bezoeking,
Uitslag der vervloeking,
Treffend toonen zal.

Het was de Keizer van de Franschen,
't Was Lodewijk Napoleon,
Verblind door oorlogslauwerkransen,
Die 't hopeloze werk begon,
Zich een rijk te vesten

In het verre westen,
 Bij den Mexicaan;
 Droeg hij al geen kennis
 Van 't gebod, zijn schennis
 Zou hem doen vergaan!

Napoleon had kunnen lezen
 Den vloek in Mormon's Boek vermeld,
 Had hij de kans niet afgewezen!
 Hem was een boek ter hand gesteld
 Door een' waarheidsbode,
 Die hem vriend'lijk noodde
 Tot een onderzoek;
 Had hij acht gegeven,
 Hij was vrij gebleven
 Van den wreeden vloek.

Maximiliaan, een broer des vorsten
 Van Oostenrijk, al ging hij noô
 En mocht hij niet naar de eere dorsten,
 Zou keizer zijn van Mexico!
 Hij was te overreden,
 Ging den grond betreden
 Waar zijn graf zou staan.
 Was maar stil gebleven
 Bij uw hertogsleven,
 Arme Maxmiliaan!

Zijn Echtvriendin ging mee: Charlotte,
 Een zuster van den Belgen vorst;
 Zijn heir versloeg wie met hem spotte,
 Den nieuwen keizer honen dorst!
 Fransche bajonetten
 Maakten korte metten
 Met de weêrpartij,
 Tot de kans ging keeren:
 Machten, niet te weren,
 Sprongen de andren bij.

De Amerikaansche Bond van Staten
 Werd hevig tegen 't plan gekant;
 De Franschen gingen 't land verlaten,
 De keizer echter hield nog stand.
 Maar hoe kloek en moedig,
 't Einde kwam al spoedig
 Voor den nieuwen vorst;
 Weldra krijgsgevangen,
 Trof, op 's Raads verlangen,
 't Doodlijk lood zijn borst.

Des keizers laatste woorden waren
 Een smartkreet voor zijne arme gâ,
 En dat met recht! Droef is gevaren
 De jonge weduwe, ook daarna.
 Straks, beroofd van zinnen,
 Sleet zij 't leven binnen
 Muren, jarenlang;
 Levensloop zoo heerlijk
 In 't begin — zoo heerlijk
 In zijn ondergang!

En wat Napoleon en gade
 Weervoer, de keizerin zoo schoon?
 Een oorlog bracht hun schande en schade,
 De macht'ge vorst verloor zijn troon
 Door des Duitschers wapen;
 Frankrijk werd herschepen,
 Republiek gevest;
 De ex-vorst, dien men bande
 Uit zijn rijk en lande,
 Stierf in vreemd gewest.

Zijn een'ge zoon moest 't leven derven
 Reeds vroeg, op 't krijgsveld Albions;
 Geen ander om zijn name te erven,
 Stierf uit het Huis Napoleons.
 Eugenie, „de Schoone”,
 Van haar man en zone,
 Van haar Rijk beroofd,
 Wrak op 't strand gedreven,
 Heeft haar moeizaam leven
 Lang nog voortgesloofd.

De aartshertog en zijn overreder
 Betaalden allerduurst hun schuld;
 Werd een voorspelling immer wreeder,
 Verschrikkelijker ooit vervuld?
 't Bijbelboek zegt: nimmer!
 Uitgerukt voor immer
 Om hunne euveldaân,
 Zijn hun huis en namen,
 Tak en wortel samen,
 Reddeloos vergaan!

Dat is niet al! Ik kan verhalen
 Hoe op het Oostenrijksche Huis
 En 't Beiersche (verwant) kwam dalen,
 Sinds, slag op slag en kruis op kruis.

Rudolf, de een'ge zone,
 Die zijns vaders trone
 Eenmaal erven zou,
 Stierf op vreemde wijze,
 Keizer Frans, den grijze,
 Dompelend in rouw.

Elizabeth, Frans Jozef's vrouwe,
 Werd wreed vermoord in Zwitserland,
 Pas om haar zuster in den rouwe,
 Die te Parijs. stierf in een' brand.
 En, zoo ik het wilde,
 Kon ik van Mathilde,
 Wijl haar 't noodlot sloeg,
 En van meer gewagen,
 Eveneens geslagen,
 Maar het zij genoeg!

Het noodlot kòn niet zwaarder treffen
 De bloedverwanten van den man,
 Die zich tot keizer wou verheffen
 Daar waar dit niet gebeuren kan:
 Want „de Heer der heeren
 Zal dit land regeeren,
 Zelf als Koning staan;
 Zoo 'k een vorst gedooge,
 Dien niet Ik verhooge!
 Hij zal wis vergaan!"

Die profetie is een exempel
 Uit vele, spellend heil of vloek,
 En de uitkomst drukt het godlijk stempepl
 Op 't „Hout van Jozef", Mormon's Boek;
 't Is een woord des Heeren!
 Voor wie heil begeeren,
 Grondslag hecht en sterk!
 't Brengt geloovers nader
 Tot den Hemelvader
 Dan elk ander werk!

Salt Lake City, Utah.

FRANK I. KOOYMAN.

CONFERENTIE-AANKONDIGING.

De openbare vergaderingen van de Amsterdamsche conferentie zullen worden gehouden op Zondag 16 November aanstaande. Drie samenkomsten zullen plaats hebben, en wel des morgens 10, en des middags 2 uur, in de zaal de Wittenstraat, en des avonds 7 uur in het gebouw 'Odeon, Singel.

Alle belangstellenden, vrienden en leden, alsmede zendingen, zijn vriendelijk uitgenoodigd.

AFSCHEIDSGROET.

Zooals het bericht aangeeft in ditzelfde nummer, ben ik ontslagen geworden van mijne werkzaamheden alhier, om naar huis terug te keeren. Gaarne had ik mijn volle tijd onder het volk van Holland, wat mij lief is geworden, doorgebracht, maar het heeft niet zoo mogen zijn. Aangezien ik, — ook al mede om gezondheidsredenen — niet meer in de gelegenheid ben geweest om al de verschillende gemeenten waar ik korter of langer tijd vertoefd heb, te bezoeken, en afscheid van de leden te nemen, zoo neem ik deze gelegenheid te baat om hen, die ik bij mijn vertrek niet heb bezocht, mijn afscheidsgroet te brengen. Allen met wie ik in aanraking ben geweest, heb ik lief gekregen, en het is inderdaad mijn ernstigste wensch elkeen nogmaals de hand te mogen drukken. Laten wij steeds voorwaarts gaan in het evangelie, hetzij wij ons tezamen bevinden, hetzij dan dat een oceaen ons scheidt, zoo zullen we eens ook allen deel hebben aan het koninkrijk van God, en in de gelegenheid worden gesteld elkander nogmaals opnieuw te mogen begroeten.

Uw broeder in het evangelie,

O. M. CALDER.

BERICHT AAN DE LEZERS.

De ruimte voor het hoofdartikel hebben wij deze keer gebruikt voor de redevoering gehouden door Pres. Eardley in den Salt-Lake-tabernakel. We hadden gedacht het in eenmaal te kunnen plaatsen, maar het gesprokene blijkt te lang te zijn voor de ruimte die we er in eenmaal voor konden missen. De volgende keer nu zijn wij de ruimte voor het hoofdartikel benoodigd voor onderscheidene uittreksels van redevoeringen gehouden op de October-conferentie eveneens in den tabernakel, redenen waarom wij ons genoodzaakt zien het overige gedeelte van de rede van Pres. Eardley in dat nummer eene andere plaats te geven.

INHOUD.

De vooruitgang van het Evangelie in de Neder- landsche zending . . .	Blz. 325	Ontslagen	Blz. 335
Verplaatst	„ 331	Overleden	„ 335
Brieven uit Zoutmeerstad	„ 331	Hij zal vergaan	„ 336
Geluk en tevredenheid	„ 333	Conferentie-aankondiging	„ 339
In ons eigen Zendingsveld	„ 334	Afscheidsgroet	„ 340
		Bericht aan de lezers	„ 340

Uitgegeven door de Ned.-Belg. Zending, Crooswijkschesingel
7 B Rotterdam. — Verkrijgbaar in alle vertakkingen
der Zending in Nederland en België.

Abonnementsprijs per jaar: Nederland f 1.80, België fr. 4.50.
Buitenland f 2.50. Amerika 1.00 doll. — Per exemplaar 10 cent.